

DATOS IDENTIFICATIVOS

Pintura

Materia	Pintura			
Código	P01G010V01404			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Perez-Jofre Santesmases, Ignacio			
Profesorado	Chavete Rodríguez, José Perez-Jofre Santesmases, Ignacio			
Correo-e	ipjsan@hotmail.com			
Web				

Descrición xeral	Esta materia se inscribe nun desenvolvemento do coñecemento sobre a disciplina pictórica que comeza nas asignaturas de Técnicas Pictóricas e Materia-color, en primeiro curso e segue en Arte, Linguaxe e representación, do primeiro cuadrimestre de Segundo. Así, o seu obxectivo é integrar os coñecementos que estas materias ofrecen ao estudante, referidos ao uso do color e a materia pictóricas, as principais técnicas e ao coñecemento do linguaxe da imaxe cara a unha aplicación na esfera da pintura contemporánea. As cuestións básicas de esta disciplina en la contemporaneidad, como os problemas e modos da representación, a materialidad da pintura e a súa relación con la presencia da imaxe na cultura actual, a dualidad icónico-indicial nos elementos básicos da pintura, a interacción da pintura coa tradición como disciplina y sus posibles perspectivas, a conexión da pintura con lugar en co contexto histórico, cultural y social son algunos dos aspectos que se desenvolven. Este desenvolvemento leva amén al afianzamento e ampliación dos recursos propios da disciplina: relación medio-soporte, composición, color, textura, tratamento etc...
------------------	--

Competencias

Código	
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Os estudantes coñecerán os xéneros e tendencias do panorama actual da arte desde unha perspectiva pictórica.	C5 C7
Os estudantes coñecerán os materiais e útiles propios da práctica pictórica.	C32
Coñecemento de métodos de produción pictórica.	C42
Coñecemento dos procedementos aplicados á creación pictórica.	C43

Coñecemento do vocabulario e do código pictóricos.	C6
Capacidade para entender a pintura no conxunto das artes.	C5
	C7
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais pictóricos.	C42
Capacidade básica para integrar distintas disciplinas na produción de imaxes.	C14
Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe pictórica.	C31
Habilidade para construír unha pintura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	C42
Habilidade para xerar sistemas de produción pictórica nun nivel básico.	C42
Habilidade básica para integrar diferentes disciplinas na produción de imaxes.	C20
Habilidade para a utilización de materiais non pictóricos na produción de imaxes.	C42

Contidos

Tema	
- Natureza conceptual, formal e material da pintura. Breve consideración de antecedentes referidos a movementos históricos de ruptura convertidos en referentes paradigmáticos, por exemplo: romanticismo, realismo, expresionismo, cubismo, abstracción, surrealismo, etc.	-Comprobación da relación entre conceptualidade e formalidade na obra de artistas tamén de referencia, como Malevich ou Magritte. Consideración de outras disciplinas: arquitectura, deseño, música, etc.
- Desenvolvemento do vocabulario pictórico e o sistema de categorías asociadas a el.	-Manexo de fontes documentais da imaxe. O coñecemento a través de imaxes producidas por outros (coñecemento vicario), imaxes artísticas, fotográficas e técnicas. A instrumentalización destas imaxes, a cita, o apropiacionismo, etc. A fotografía como referente documental, técnico e discursivo.
- O trazo, a pegada e o xesto na pintura. Os signos indíxenos como sinais de presenza ou acción.	-Relación entre referencialidade icónica e indicialidade, outros sistemas e recursos cara a discursividade. Consideración dos signos visuais.
- Dimensións materiais, simbólicas e culturais dos soportes e formatos. Connotacións dos materiais.	-Natureza dos referentes artísticos que compoñen o imaxinario popular en relación cos referentes que se establecen no imaxinario de iniciados.
- Introducción ao espazo pictórico: espazo ilusionista, espazo descontínuo, espazo pantalla, cuadro-superficie etc...	- Valoración da realidade: diferenciación, xeneralización, punto de vista, distancia, as partes e o todo, orde e caos, definición e verosimilitude.
-Conceptualidade e formalismo, e a súa relación dialéctica.	-Desenvolvemento dos aspectos ligados á pintura como obxecto e como representación.
- Emotividade e distancia, dous parámetros que interactúan.	-Emotividade e distancia ligados á súa configuración visual.
- Desenvolvemento dos aspectos de organización e composición pictórica. Consideración das tendencias compositivas. A composición na abstracción e na figuración.	-A composición en relación á textura, a materia e á indicialidade.
- Valores culturais na comunicación. Discursividade e carga ideolóxica (retórica).	-Análise e lectura da obra pictórica.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	6	10
Presentación	8	12	20
Traballo tutelado	40	60	100
Resolución de problemas	4	6	10
Debate	4	6	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvolver o sentido da materia para que a aprendizaxe sexa unha actividade significativa para o alumno e poida ter un alcance do programa cos seus obxectivos e contidos. Espazo que atende á función de darlle coherencia aos fundamentos de natureza teórica dirixidos á produción artística crítica.
Presentación	Espazo para a exposición de propostas de traballo que supón establecer a relación íntima entre teoría e produción artística, ao tempo de estimular a capacidade de ordenación argumental, así como a verbalización de conceptos e pensamento. Consideración da corrección e pertinencia das propostas de traballo recibidas de cada alumno, así como de establecer o ordenamento dos procesos de produción.

Traballo tutelado	Espazo para establecer relacións entre o coñecemento novo e o que xa posúen o alumno e máis o grupo na consideración de que o coñecemento non é un produto individual, senón social. Espazo material de produción mediante recursos para a comprobación que atenden ás resolucións técnicas que definen o oficio. Abrir o proceso de correlación entre presupostos teóricos, ideolóxicos, discursivos, etc., e os aspectos de materialidade formal.
Resolución de problemas	Durante as sesións prácticas o docente asiste aos estudantes para resolver problemas de toda índole..
Debate	Espazo para a argumentación e verbalización crítica de aspectos controvertidos, teóricos e sociais que se dean no ámbito ideolóxico, conceptual ou plástico, relativos á natureza do exercicio e á súa produción artística. Vai dirixido á participación colectiva.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado	ATENDERASE ás necesidades específicas do alumno e aos seus coñecementos previos
-------------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Consistirá na avaliación continua no transcurso da docencia da materia. Valoraranse os seguintes aspectos: a evolución persoal, os procesos de desenvolvemento coherente das problemáticas xurdidas a partir do encontro creativo coas premisas teóricas e máis cos soportes técnicos abordados, a participación activa e o seguimento da materia, así como a actitude no taller relativa á asistencia, puntualidade e aceptación da normativa dos procesos propostos desde o profesorado. O interese é o criterio personalizado nas diferentes actividades de estudo, creación, participación e análise da materia. Realizarase unha parte importante da cualificación final a partir dos resultados alcanzados na entrega dos distintos traballos (prácticos e teóricos) estipulados ao comezo e no transcurso da materia.	80	C14 C20 C31 C32 C42 C43
Resolución de problemas	Atenderá ao apropiado nas respostas en comentarios, así como á precisión no léxico e na capacidade argumental.	10	C5 C6 C7
Debate	Considerarase a pertinencia da participación debátesnos, a achega de criterios fundamentados e a implicación.	10	C5 C6 C7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Polo carácter eminente práctico da asignatura, a asistencia é obligatoria e controlada. Faltas de asistencia non xustificadas maiores do 30% e xustificadas do 60% supoñen a imposibilidade de ser evaluado o estudante tanto na convocatoria ordinaria de xuño coma na extraordinaria de xullo.

A/s proba/as común de avaliación ordinaria realizarase dentro do calendario académico do curso.

Para presentarse ás convocatorias extraordinarias é imprescindible achegar todos os traballos realizados ao longo do curso e estar en disposición de dar resposta a algún test por escrito en caso de que se considere necesario.

O alumno/a que non esté presente quince minutos despois da hora establecida para o comezo do exame será considerado non presentado.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

10 xullo 12h.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Vicenc Furió, **Ideas y formas en la representación pictórica**, Anthropos, 1991

VVAA, **Relatos célebres sobre la pintura**, Áltera, 1997

CARRERE, A. y SABORIT, J., **Retórica de la pintura**, Cátedra, 2000

DUBOIS, P., **El acto fotográfico**, Paidós, 1994

ECO, U., **La estructura ausente**, Lumen, 1989

GREENBERG,C.,, **Arte y cultura**, Gustavo Gili, 1979

KRAUSS,R.,, **La originalidad de la vanguardia y otros mitos modernos**, Alianza Forma, 1996

R. M. RILKE, **Cartas sobre Cézanne**, Paidós, 1986

SONTAG,S.,, **Sobre la fotografía**, Edhasa, 1981

ZUNZUNEGUI,S.,, **Pensar la imagen**, Cátedra, 1995

VV.AA., **Nuevas Abstracciones**, Museo Nacional Reina Sofía, 1996

VVAA, **La religión de la pintura**, AKAL, 1999

Pedro Esteban, **La pintura es lo que aparece**, UPV, 2010

Sachiko Natsume-Dubé, **Giacometti y Yanaihara**, Elba, 2013

David Sylvester, **Entrevista con Francis Bacon**, Random House Modadori, 2003

E. H. Gombrich, **La imagen y el ojo**, Debate, 2000

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Outros comentarios

Recoméndase, de maneira específica e prioritaria, a asistencia e puntualidade.
